

97
2.

~~1254.~~

**AUGUSTINUS HENRICUS
FASCHIUS, D.
ANATOMIÆ, CHIRURCHIÆ ET BO-
TANICES PROFESSOR PUBLICUS, ARCHIA-
TER DUCALIS SAXONICUS, ET H. T. COL-
LEGII MEDICI DECANUS
LECTURIS D. SALUTEM!**

Cerebri encomia.

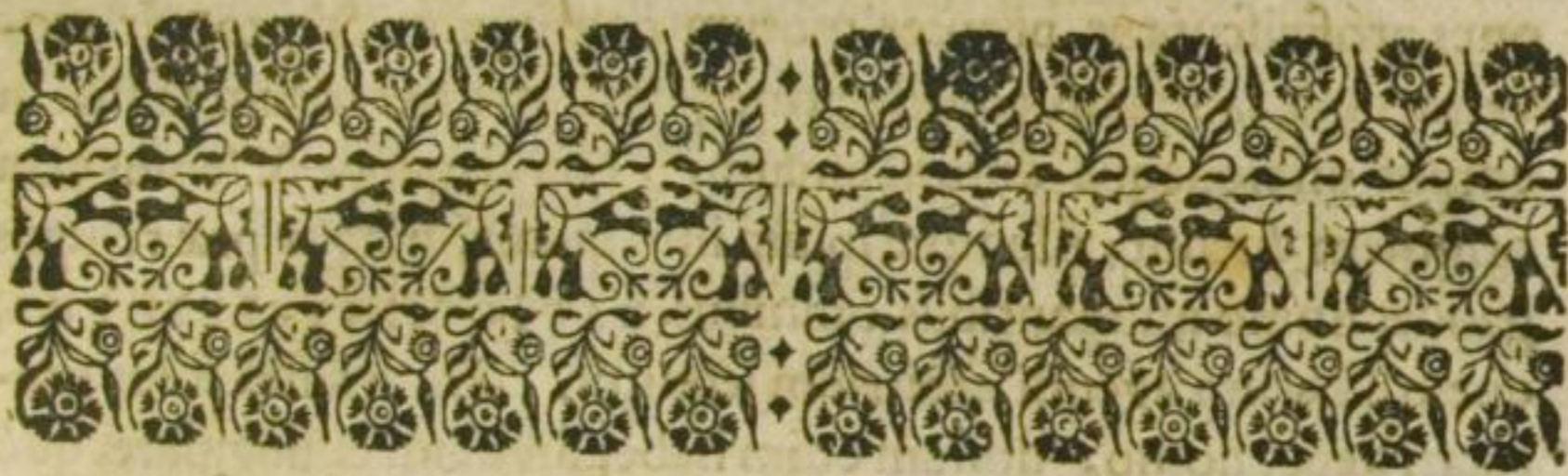
Anat.

B.

246,22

Disj. anat. 106.

AUGUSTINUS HENRICUS
FASCHUS, D.
ANATOMIAE, CHIRURGIAE ET BO-
TANICAE PROFESSOR PUBLICUS ARCHIA-
TER DUCALIS SAXONICUS ET UT COL-
LEGII MEDICI DECANUS
LECTURIS D. SALUTEM!

AΚΡÓΠΟΛΙΣ microcosmi, CAPUT, illa à naturâ magnificè exstructa domus, est admirationis plenissima, quæ rotundâ & globosâ figuratione murisque suis eburneis cinctâ, sublimi posita in cacumine, *animæ sensitivæ* constituit domicilium & intellectûspræsentia *intelligentiarum* existit habitaculum. Intellectus enim uti hominem divinâ luce adimplet; ita sensus ab hâc illuminatus præclaras scientias parit, quibus tenebricosa discutitur ignorantia. Proximum habetur cælo caput: ubi sensuum suorum arcem homo habet, quò cordis vis tendit & definit omnis. Altissimumhîc culmen, gloriosum hic mentis est regimen. Cerebrum enim, tanquam pretiosissima merx, duabus membranaceis involutum chartis in cistâ capitis eburneâ reconditum & integumentis reliquis communibus insuper munitum deprehenditur, ne ab extra eidem vis aut jactura inferatur incorrigibilis. Hunc in finem ἡ δὲ κεφαλή τοῖς μὲν πλείστοις ἔδοξε διὰ τὸν ἐγκέφαλον γεγονέναι, καὶ διὰ τὸ καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀπάσας ἔχειν ἐν αὐτῇ καθάπερ τινὰς ὑπηρετας, καὶ δορυφόρους μεγάλῃ βασιλείῳ. *Plurimis visum est caput propter cerebrum factum fuisse, ob eamque causam sensus omnes in seipsò continere, tanquam servos quosdam & magni regis stipatores, juxta Galen. lib. 8. de us. part. corp. hum. cap. 2.* Hisce regiæ aulæ elegantibus innititur cerebrum columnis, sinus fovens coactos, plexushabens inexplicabiles, labyrinthicos alens flexus, ut per argenteos nervorum funiculos innumeras in corpus scaturigines dimittat, imperiumque in sibi subjectas partes formet, firmet, exerceat. Divinò enim perfusum cerebrum est spiritu, & maximè conspicua in cerebrò divinitatis sedes & ἐνέργεια, à quâ nobilissimæ omnium sensuum actiones

ones proficiscuntur, propter motum continuum & propter movendi vim, tanquam cœleste principium, per nervorum radios in corpus undiquaque diffundendum. Nervi quippe & sensus exin originem ducunt; illudque ipsum inhabitant, quibus præ reliquis gaudet homo animantibus omnibus, RATIO & INTELLECTUS, quem liberum agendi arbitrium sequitur. De his sibi solus gratulari debet homo; donum enim habet divinum & singulare, quò valet præesse & prodesse omnibus, quæ hic alit orbis. Mentibus etiam participat cum superis, & quod majus, divinitatis radium de se spargit prælucidum. O ingens decus hominis! Animæ præcipua virtus est ratio, quæ suæ divinitatis non obscura in actibus edit argumenta. Vitales enim spiritus in suis concameratis recessibus attemperat cerebrum, ut partim ad sensuum organa diffusi rerum forinsecus adparentium sint nuntii; partim per omnem molem dispersi rationis & sapientiæ ministeria exequantur. Unde non inconvenienter horum intuitu exclamavit *Zoroaster*: *O homo audacis nature miraculum!* Verumenimverò, licet homo, ad imaginem Dei creatus, planè admirandus sit, undè & hòc nomine omnium rerum quæ mensura & omnium animalium quæ miraculum divinum à *Platone* salutatur; nihilo tamen minùs post lapsum Protoplastorum corruptus, & plurimis mutationibus obnoxius, deplorandus idem erit. Nihil enim adhuc in corpore nostrò tam floridum, quin deflorescere queat. Nihil adeò constans, quin corruat. Nihil vegetum, nihil pulchrum, quin flaccescat & pereat. Duobus: *agrotandum, moriendum*. Non opus hîc testimoniis: quisque sui interitum testabitur; quem vel minima corporis particula etiam confirmabit. Caput, (cujus encomia sanè ampla sunt,) licet omnes hominis actiones dirigat, omnibusque vigorem adspiret partibus; attamen gravissimos pati cogitur morbos, ipsius robur vel corrumpentes, vel invertentes, vel planè supprimentes; id quod horrendo satis spectaculo edocet *APOPLEXIA*, quâ correpti, nullis sæpè prægressis indiciis, tanquàm fulmine tacti, vel inter ipsos sermones, vel inter alia negotia, subito in terram prosternuntur, securi quæ percussæ instar victimæ corruunt, ἀφῶνοι, ἀναίσθητοι, nihil videntes,

res,

tes, nihil audientes, nihil moventes, sed truncorum inertium in
morem jacentes. O miserabilem statum! Nunc omnia inverſa,
quæ divina videbantur. Inverſum domicilium rationis, turba-
ta œconomia ſpirituum, partibus vigor demtus, motus ſuppreſ-
ſus omnis. Quæ viſa ſunt firma, nunc mortis premuntur robore
& reſolvuntur. Impeditur nunc omnis motus, ſenſus perit, ſpiri-
tus retinentur, reſpiratio ſtertoroſa adest cum difficultate; quæ
omnia fortem apoplexiam & periculoſiſſimum indicant ſtatum;
quam *λέειν ἰχυρῶν ἀδύνατον ἀσθενέα δ' ὄκρηίδιον*, juxta *Hip-
pocr. 2. aphor. 42.* Conabitur tamen hanc egregiam & intrica-
tam ſatis materiam de APOPLEXIA extricare & locò Inaugura-
lis diſputationis proponere Vir Clariffimus juxta ac Doctiffimus

DN. GEORGIUS HENRICUS BACHOVIVS,

Medicæ artis Doctorandus digniffimus, cujus vitæ ortum & pro-
greſſum, more nunc apud nos receptò, paucis recenſebimus.
Mundanam hanc lucem adſpexit *Tonna*, propè Gotham, Me-
tropolin Ducatûs Saxo-Gothani, ſitæ, Anno Salutis noſtræ
M DC LII. d. XXII. Julii. E familiâ *Bachoviorum* aliàs celebri pro-
diit hic noſter, patremque habuit Virum Spectatiſſimum & Cla-
riffimum DN. FRIDERICUM BACHOVIVM, Sereniſſimo-
rum quondam Ducum, DOMINI ERNESTI, & DOMI-
NI BERNHARDI I. utriuſque Glorioſiſſimæ memoriæ, pri-
mùm cœnobii Wechtersvinckeliani in Franconiâ tum tempo-
ris ſub auſpicio Saxonico in præfecturæ formam redacti; mox
indè, publicâ rerum facie mutatâ, eccleſiaſticorum reddituum Go-
thanorum Præfectum; tandem verò in ſupra laudatâ civitate, *Ton-
nâ*, privatæ vitæ ſtudio vitam finientem; Matrem verò virtu-
tum omnium genere conſpicuam, ANNAM SABINAM, Nobi-
liſſimi, Ampliſſimi & Experienciſſimi DNI JOHANNIS VOL-
CKII, Medicinæ Doctoris & Poliatri Gothani famigeratiſſimi,
τῆ νῦν ἐν ἔργασις, filiam. Quartò ætatis ſuæ annò duriora i-
pſi contigere fata, quæ Patrem ſubtraxerunt dilectiſſimum. Or-
batus Parente ſuò dehinc ſub inſpectione, curâ & ſimul informa-
tione fideliffimâ præclariffimorum Virorum, Adfinium ſuorum

):(3

debita

debitâ observantiâ colendorum, Dn. M. Andreæ Reyheri, Gymnasiai, quod ibidem floret, Rectoris suô tempore celeberrimi; & Dn. Georgii Helli, Conrectoris, hodiè verò æquè meritissimi Rectoris adolevit; & cursu per omnes, quotquot Gymnasium constituunt, classes absolutô, bonarum artium fundamentis tam privatim, quàm publicè jactis, pietateque simul & moribus probatissimis imbutus ad Academica Studia animum præparavit suum. Dimissus proindè fuit ante sex ferè annos die III. Decembris optimâ cum pace, & suadentibus sic Patronis *Tübingam* ad Everhardinam frequentandam sese contulit, ubi primus labor ipsi fuit, ut philosophicis incumberet studiis, eademque per biennium sedulò excoleret. Hinc inclutæ Facultati Medicæ ibidem nomen professus est, animumque ad ipsam medicinam direxit suum. Quô factô, in arte hâc saluberrimâ sub auspiciis & ductu Virorum Nobilissimorum, Excellentissimorum & Experientissimorum, Dn. D. JOHANNIS CONRADI BROTBECKQUII, b. m., Dn. D. GEORGII BALTHASARIS METZGERI & Dn. D. ELIÆ RUDOLPHI CAMERARI, Professorum Medicinæ ibid. celeberrimorum, audiendo, opponendo & respondendo ultrâ triennium diversis in Collegiis & Lctionibus sese optimè exercuit, & hâc ipsâ occasione collegium physicum examinatorio - disputatorium ad medicinam directum; duo institutionum, unum explicatorium, alterum disputatorium habuit, ac denique his practicum, ad methodum Jonstonianæam institutum, adjunxit, quæ omnia cum emolumento studiorum suorum notabili absolvit. Humana etiam cadavera binis vicibus in theatrô anatomicô ibid. vidit in suas partes resoluta. Neque suffecisse jam numeratus labor ipsi visus; proindè cathedram publicam quinquies adscendit, thesesque occasione aphorismorum Hippocr. 25. usque ad 40. libr. 2. & aph. 69. usque ad finem lib. 4. conscriptas sub præsidio suprâ laudati Dn. D. METZGERI; & postmodum de *causis morborum intemperiei & occultarum qualitatum*; de *morbis in genere*; de *anorexiâ*, quam proprio! conscripsit marte, præside Dn. D. CAMERARIO habuit, masculæque defendit. Similiter etiam pro more antiquitus ibidem intro-

intro-

introducō orationem anniversariam de IRA jussu prælaudatæ
Facultatis Medicæ solennem cum applausu habuit. Quibus om-
nibus laudabiliter peractis, superiori annō sub initium mensis
Aprilis sese domum contulit, & paulò post nostram Salanam in-
gressus profitetur Præceptorem fidelissimum Virum Nobilissi-
mum, Excellentissimum atque Experientissimum DN. RUDOL-
PHUM WILHELMUM CRAUSIUM, *Phil. & Medicinæ Do-*
ctorem, Chimiæ & Præctices Professore famigeratissimum, Seni-
orem Facultatis nostræ gravissimum, qui elegantissimas operati-
ones in $\frac{1}{2}$ io & alias exhibuit. Postea sese concedidit *Nobiliss.*
Excellentiss. atque Experientissimo DN. GEORGIO WOLFF-
GANGO WEDELIO, *Medicinæ Doctori, Theoretic. Prof. Pu-*
blico & Archiatro Saxonico celeberrimo, p. t. Academiæ nostræ
Rectori Magnifico, à cujus ore pependit tum in publicis lectioni-
bus, tum etiam privatissimâ ipsius est usus informatione, audivit-
que ipsum docentem, quæ ad theoriam medicinæ spectant;
differentem de re medicâ, de formulis præscribendis, de febri-
bus & super Timæi casus medicinales. Auditor qq. sedulus fuit
operationum chemicarum ab ipso habitarum. Et denique sub E-
jusd. Præsidio quartam disputationem physiologiæ suæ medicæ
publicè & viriliter defendit, & insuper variis in disputationibus
inauguralibus opponentis spartam cum adplausu sustinuit. Ne-
que *Ego* silentii peplō possum involvere singularem industriam
Clarissimi nostri Doctorandi, quam partim penes cadavera à me
dissecta exhibuit; partim in botanicis per integras duas æstates
probavit, ubi semper ad latera stetit mea, fidelisque per montes
perque dumeta fuit comes. Sedulitate itaque tali cum sibi egre-
giam in medicinâ theoreticâ & practicâ acquisiverit notitiam, sua-
su Patronorum suorum non ita pridem Facultati nostræ nomen
suum dedit, inque numerum Candidatorum recipi & ad examina
consueta admitti modestissimè petiit. Admissus ingenii acumen
& eruditionem suam adeò probavit, ut ad medicinam exercen-
dam omninò idoneus & Doctorali Dignitate dignus judicatus
fuerit, & propterea cathedra publica etiam ipsi adsignata ad di-
sputationem Inauguralem, pro Licentiâ habendam. Hanc jussu
Facul-

6

Facultatis sub Præsidio supra laudati *Magnifici Dn. Rectoris* solen-
niter d. III. Nonas Novembris in auditorio majori instituet; quam
ut *Magnificus Senatus Academicus*, Omnium Ordinum Docto-
res, & quicumque Medicæ arti favent, honorabili præsentia con-
decorare velint, prout decet & par est, observanter & amicè
rogamus. P.P. Jenæ Pridiè Calend. Novembris
M DC LXXX.

Armat B 246, 22